КАНАДА

часопись просьвітна, економічна і політична виходить кождого тижня у вівторок.

Видавці: Руська Видавнича Спілка в Канаді.

Річна передплата	$1.00
За границею	$1.50
Поодиноке число	5 ц.

Адреса Редакції і Адміністрації:
„КАНАДА"
261 Fort Street
Winnipeg, Man.

CANADA

Ruthenian Weekly

Publishers
RUTHENIAN PUBLISHING CO. Ltd of CANADA
Theo. Stefanyk -- president
Paul Gigejczuk -- vice-president
Harry Bodnar -- secr.-treas.
John Sluzar -- editor.

Subscription Per Year	$1.00
Foreign Countries	$1.50
Single Copies	5 ct.

For advertising rates and all business matters address
RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd.
261 Fort Str. Winnipeg, Man.

УВАГИ.

Лїберали в страху.

(Докінчене.)

„Фрі Пресс", та лїберали в Манїтобі, Саскачевані і Альбертї бачуть, що стали на ховзьке. Вони бачуть, що своєю полїтикою та ворожим становищем проти нашого населеня, (як рівнож і прочих народностий) та його слушних домагань, зразили собі руських поселенців, які з'уміють при будучих виборах відплатити ся своїм лїберальним „добродіям". Вони сподїють ся (і цїлком слушно!), що при слїдуючих виборах анї Русини, анї Поляки, не підопруть їх своїми голосами — і через те кличуть „гвавт" та крутять на всї боки, стараючи ся „вияснити" своє становисько до нас, та на місце Русинів, найти собі нових прихильників

Лїберали знають, що Русини відрубно, самостійно нич їм не вдїють і через те сьміяли ся вони до тепер зі всїх змагань, жалїв та нарікань наших. Та коли тепер у нас зачалась робота компромісова, луч. на з тими, які попирають та сповняють наші домагання, се є з консирватистами — вони з цїлою заїлостію накидають ся на сю роботу взглядно на єї „речника", се є на нашу часопись „Канаду", та всякими видумками старають ся уменшити єї значінє.

Сї напади однак повинні як раз впевнити Русинів в тім що як наша часопись, так і робота, яку з нею начались мо, є на добрій дорозї, бо веде до здобутя сили, та тих прав, які нам як горожанам краю належать, а яких лїберали хотять нас позбавити.

Справу шкільну поставили на першім місцї, на першім плянї у нас не можливі близькі вибори, як вмовляє в своїх читачів лїберальна „Фрі Пресс", а на се місце поставили єї самі лїберали; поставив мінїстер Бойл в Альбертї, та замах манїтобських лїбералів на двомовну систему шкіл в Манїтобі.

„Фрі Прес знає дуже добре, що справа шкільна вже не віл нинї нас інтересувала та що ми від ряду лїт всегда обстоювали двомовну систему шкільну, отже балакане, що видвигнене на дневний порядок справи шкільної, се тільки дїло консервативних полїтикерів, не має цїлковито місця. — А що консервативна партія заявила себе-прихильною двомовній системі шкіл та нашим домаганям, має повне право домагати ся нашого попертя і на таке може певно числити з нашої сторони, без огляду на те, чи лїбералам се подобаєсь, чи нї.

О що лїбералам в дїйсности розходить ся, се видно з дальшої писанини у „Фрі Пресс", там пишесь, що Руини і Поляки в провінції Манїтобі подїлені на дві фракції, на два табори: Перший табор, се католики, яких репрезентує часопись „Канадийський Русин" — і люди, які належуть до сего табору, хотїлиб мати у провінції школи сепаратні; другий табор складаєсь з ґруп національних, які тільки мріють про відбудоване України та Польщі, та які між собою ворогують; вони не признають себе канадийцями в нічім; глядять на себе самих як на утїкачів, та лише очікують хвилї, коли їх краї в Европі відзискають свободу. — А дальше кінчить „Фрі Пресс" так: — можна симпатизувати з мріями і потупляти тиранів, які гнетуть Русинів, Поляків та иньші народи в Европі, — але не можна сим утїкачам віддавати до розпорядимости школи, і населене Манїтоби повинно вже раз на все покінчити з сим питанем....

Повища писанина в „Фрі Пресс" найлїпше вказує на те, о що лїбералам розходить ся; представивши нас як утїкачів і тільки як тимчасових гостий в сїм краю, накликає анґлїйське населене сеї провінції, щоби воно поступило з нами, як з утїкачами та тимчасовими гістьми, значить ся, щоби не зважаючи на наші домаганя, перейшло над ними до порядку дневного та не допустило до того, щоби ми мали голос і вплив на наші школи і прочі справи в сїм краю.

— Нехай лїберали з „Фрі Пресс" не журять ся тим, що з нами буде в будучности. Сам редактор „Фрі Пресс" не є лїпшим гостем в сїм краю від нас. Ми найшли пристановище в в сїм краю, тут працюємо, тут ми стали горожанами і як таким розходить ся нам о добро, розвиток і добру славу Канади, не меньше як лїбералам від „Фрі Пресс". Ми годимось з тим, що як наші дїти, так і ми повинні учитись і знати анґлїйську мову як домінуючу, як урядову в Канадї, бо для нашого власного і наших дїтий добра вона є конечною і о се ми самі стараємось і дбаємо більше як пани лїберали, однак хоч-би ради самого знаня, та образованя ми повинні знати і свою мову та минувшину і єї не забувати, а набувати рівномірно з прочим знанем. Ми є горожанами сего краю і хочемо мати голос в управі своїми власними справами та в управі цїлим краєм і всякі злобні та неправдиві напади лїбералів, мусимо напятнувати як крайно провокаційні.

Консерватистам рівнож розходить ся о добро Канади, може навіть більше як панам лїбералам; і чи вони тим, що прихильно відносять ся до Русинів та їх домагань, спроневірили ся Канадї? Чи мінїстер просьвіти в манїтобі п. Колдвел перестав бути Канадийцем через те, що відносить ся прихильно до просьвітних жадань Русинів та дуже добре висказує ся про руських учителїв? — Сему не вірять і самі лїберали та кричуть на консерватів лише тому, що сї як раз проти їх волї, проти їх забаганок позбавити Русинів їх прав, противно відносять ся до Русинів та їх домагань дуже прихильно. В супереч нападам лїберальної преси, минувшого тижня сказав мінїстер Колдвел так: „.. Публичні школи в Манїтобі суть в добрім станї. . . . що до руських учителїв, то я знаю, що руський учитель, котрий має третої кляси цертифікат, може і говорить по анґлїйськи так добре як перший-лїпший Анґлїєць..."

Повисше вказує найлїпше на те, що лїберали завсяку цїну хотять повалити консервативний ряд в Манїтобі, а по поваленю сего, допускати ся в Манїтобі, над Руснами таких насильств як се роблять лїб. в Альбертї. однак Русини повинні дати сим панам слушну відправу, та показати, що вони порозуміли злобні наміри лїбералів взглядом себе і з'уміють як слїд боронити своїх прав.

Ми віримо, що при найблизших виборах не впаде анї один руський голос на лїбералів, як явних і отвертих ворогів нашого народу.

Дістаньте безплатну ФАРМУ

В ВЕЛИКІЙ КАНАДИЙСЬКІЙ ПРОВІНЦІЇ

МАНІТОБІ

ДЕ

панує добробит.

Манїтоба є славною через свою богату землю, котра родить найкрасшу пшеницю в сьвітї, а також і всяке друге збіже — овес, ячмінь іт. п. —і найкрасшу огородину в сьвітї.

Манїтоба була першою провінцією Західної Канади, що привабила поселенцїв, а будучи найдавнїйше заселеною она дає нагоду до успіху своїми школами, телефонами, дорогами і т. и.

Кождий фармер, що займа є ся мішаним господарством і плекає худобу, безроги, вівцї і конї, або огородину і молочарські продукти, має найбільший ринок в Західній Канадї. Все що фармер продукує зараз закуповує ся і завсїгди по добрій цїнї місцевими купцями

Безплатні Гомстеди, що складають ся з 160 акрів, роздають ся поселенцям Урядом і багато Русинів розпочали фармерство на сїй земли і тепер стоять на добрім становищи.

Если хто не хоче зараз розпочинати роботи на своїй фармі доки не зрозуміє обставин краю, той може легко знайти роботу на якій будь другій фармі за добру платню. Опісля набувши практики може мати свою власну фарму.

Манїтоба має еще досить місця на тисячі поселенцїв, бо Манїтоба є дуже велика країна, рівна кільком европейським провінциям злучених разом. Приходїть до Манїтоби і будьтенезалежними.

Напишіть ще нинї за гарною ілюстрованою книжкою про Манїтобу Она вам буде вислана БЕЗПЛАТНО если ви напишете до:

Department of Agriculture
Winnipeg, Manitoba, Canada.

КРУТЯТЬ НА ВСЇ БОКИ.

Від часу появи нашої часописи „Канади" нема майже нї одного числа віннїпеґської „Фрі Пресс", в якім би не говорилось то про нашу часопись, то про школи і п. Бойла в Альбертї, то знов про Русинів та двомовні школи в Манїтобі. — Видно справа дуже інтересна не тільки для нас але і для панів лїбералів.

На таке інтересоване ся русько канадийськими справами, ми-би нич не говорили, коли-б редактори та інформатори „Фрі Пресс", були джетельменами та представляли справу в правдивім сьвітлї, а не як дотепер, перекручували факти та всю справу обертали другим кінцем.

І так: „Фрі Пресс", відповідаючи на наші закиди в справі поступованя п. Бойла з руськими учителями в Альбертї, говорить без сорому, своїм читачам, що Русини хотять для себе якихось „екстра" прав та „екстра" шкіл, та, хотячи проти Русинів звернути всю акцію говорить, що для Русинів не можна робити специяльних уступок, бо в Канадї суть всї народи рівними.

Очевидна річ, що говорене про щось там „екстра для Русинів се чиста видумка, бо Русини не домагають ся цїлковито, щоби для них роблено щось специяльного, а противно вони хотять і домагають ся тільки справедливого і рівного трактованя їх з другими горожанами Канади.

Якихсь специяльних „екстра" прав для нас, ми не тільки що не хочемо,але й будемо проти таких екстра законів для Русинів як найострійше виступати та проти них оборонятись. Бо такі „екстра" права якими почестували лїберали Русинів в Альбертї цїлковито нам не по нутру і такими специяльностями нехай лїберали честують самих себе, або нехай заховають для кого иньшого. А ми прості собі, то й задоволимо ся простими, рівними істнуючими вже правами, без жадних „специяльностий".

„ОСЛЯЧІ ВУХА".

Віннїпеґська лїберальна „Фрі Пресс" надрукувала промову мінїстра просьвіти в Альбертї, Бойла в Едмонтонськім парляментї, в якій сей послїдний назвав всїх Русинів-Українцїв Росіянами, себ-то Москалями, а нашу українську мову дїялектом московської...

Своєю бесїдою лїберальний мінїстер просьвіти в Альбертї, видав найкраще сьвідоцтво своєї глупоти. — У нас, у школї колиб учитель запитав послїдного штубака, що ледви вміє читати: хто ми є, так він би відповів, що ми Русини-Українцї, а наша мова руська або українська. Колиб сего наш найпослїднїйший школяр не знав, так учитель за таке незнанє певно приправив би йому „ослячі вуха" на сьміх, встид та ганьбу перед другими учениками. А в Альбертї чоловік, що засїдає в парляментї, чоловік, що має посїдати знанє, чоловік, який є вождом знаня та просьвіти в цїлій провінції — се є лїберальний мінїстер просьвіти п. Бойл — не знає того, що знає перший лїпший дурак — що знає перший лїпший школярик, а се, не знає того, що ми є Русинами а не Москалями.

Ослячі вуха мінїстрови просьвіти, Бойлови, треба причепити на погорду, на сьміх цїлого сьвіта за його незнанє, за його глупоту.

Ослячі вуха належить причепити рівнож редакторови віннїпеґської „Фрі Пресс", за те саме незнанє бо передруковуючи бесїду Бойла, не дав найменшої замітки, щоби спростувати глупоту або умисну, злобну клевету про нас Русинів, Бо тільки безмірна глупота або огидна злоба подиктувала Бойлови брати нас за Москалїв а редакторови „Фрі Пресс" те саме без заміток повторяти. — За глупоту „ослячі вуха", а за злобу, яка вимірена тільки на те, щоби нас в Канадї трактувати як несимпатичних, диких Москалїв, належить ся від канадійських Русинів для сих лїберальних панків ганьба і слушна відплата...

Нехай лїберали в Альбертї та Манїтобі тримають з Росіянами-Москалями, а ми Русини-Українцї будемо тримати з тими, котрі мають більше розуму, та знають хто ми є!

Увага!

Звертаємо увагу всїм інтересованим, щоби всї листи та посилки до нашої часописи адресували так:

CANADA
261 Fort Str. Winnipeg Man.